

СТАНОВИЩЕ

относно конкурса за „Доцент” по научната специалност Икономика и управление (селско стопанство), обявен в ДВ бр. 99 от 21.11.2026 год. с кандидат гл. ас. д-р Крум Христов Христов от катедра „Икономика“, Аграрен университет гр. Пловдив,
от проф.д.ик.н. Юлия Маркова Дойчинова, определена съгласно Заповед № РД 16 134/26.01.2026 год. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив за член на научното жури

1. Кратко представяне на кандидата.

Гл. ас. д-р Крум Христов е възпитаник на Аграрния университет. Той последователно защитава бакалавърска степен по аграрна икономика (2004); магистърски степени по специалности „Мениджмънт на агробизнес организациите“ (2006) и „Счетоводство и контрол“ (2007) и образователната и научна степен „доктор“ по програма „Икономика и управление (селско стопанство)“ (2018) в катедра „Икономика“ на факултет „Икономика“. От 2010г. Христов е асистент в Аграрния университет, а през 2019 г. е избран за главен асистент.

Пред този период кандидатът е обогатил своята подготовка с краткосрочни специализации в Технологичния университет гр. Талин, Естония и Международния център за намаляване на бедността към Министерството на търговията на Китай.

2. Общо описание на научната продукция.

В конкурса за „доцент” д-р Крум Христов участва с обща продукция от 25 труда, групирани по следния начин:

❖ Научни-публикации по номенклатурната специалност – 23 броя, от тях:

- Публикации, свързани с докторската дисертация – 4 броя, които не подлежат на разглеждане;

- Публикации с импакт фактор – 2 броя;

- Публикации в рецензирани и реферирани научни списания – 15 броя;

- Публикации в сборници от конференции – 2 броя;

Личното участие на д-р Крум Христов в посочените 23 труда се илюстрира с факта, че 4 са самостоятелни, в 4 - е първи, в 4 – е втори, а в останалите 11 - е трети и следващ автор.

В документите за участие в конкурса не са представени информация и доказателства за издадени учебници и учебни ръководства.

За изготвяне на становището подлежат на анализ 19 броя публикации, от които 17 на английски език.

Общият брой точки, които набира кандидата за изпълнението на минималните национални изисквания за академичната длъжност „доцент“ по чл. 2б, ал. 2, 3 и 5 от ЗРАСРБ и Приложение към Чл.1а на ППЗРАСРБ са 602,91. Те с повече от 50 % надвишават необходимите 400 точки. Най-голям брой точки (над минималните изисквания) са набраните за научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

3. Преподавателска дейност.

Кандидатът за академичната длъжност има 15 години и 11 месеца педагогически трудов стаж в Аграрния университет като асистент и главен асистент. Учебните му курсове са включени в учебните планове на специалности ОКС Бакалавър и ОКС Магистър.

Учебна заетост на кандидата.

В документите по конкурса е представена справка за 5520 ч. учебни часа аудиторна и извън аудиторна заетост през последните 5 учебни години в ОКС Бакалавър и ОКС Магистър. Посоченият брой часове е значително над нормативите за учебна натовареност на преподавателите в Аграрния университет.

Преподавателската дейност се допълва с информация за ръководството на 24 броя успешно защитили дипломанти.

Не е представена информация за разработени от кандидата учебни програми.

4. Научноизследователска дейност.

В научната продукция на кандидата са се формирали четири основни направления. По първото от тях - общата селскостопанска политика и развитие на селските райони, акцентът е поставен на анализа на въздействието на ОСП след присъединяването на България към ЕС; на оценката на разпределението на директните плащания; на предизвикателствата пред производителите при участие по инвестиционното подпомагане, на изследването на нагласите на фермерите и разработване на препоръки за по-ефективно прилагане на политиките.

Второто направление оценява ролята на малките земеделски стопанства в българското земеделие. Анализирани и критично оценени са предизвикателствата

пред дребните производители и са разработени препоръки за подобряване на достъпа им до подкрепа.

На конкурентоспособността на българското селско стопанство са посветени публикациите от третото научно направление. Рецензираните статии съдържат разработените авторски методики за оценка на конкурентоспособността с фокус върху възможностите за създаване и повишаване на добавената стойност в отрасъла.

Публикациите в четвъртото направление изследват тенденциите в реструктурирането на земеделието, моделите за подкрепа на семейните стопанства и стратегиите за балансирано регионално развитие като се извеждат структурните промени в аграрния сектор. Значението на това направление за научната продукция на кандидата се демонстрира с монографичния му труд „Влияние на структурните промени в аграрния сектор върху развитието на селските райони в България“. На базата на прегледа на ключовите фактори за реструктуриране на земеделието, на анализа на връзката между структурните промени и фермерските стратегии и влиянието им върху местната икономика, заетостта и социалната инфраструктура, е осъществен секторен и структурен анализ на земеделието, на реструктурирането на стопанствата. Специален интерес представлява анализа на специализацията на земеделското производство и структурните трансформации на стопанствата в регионален контекст. Изведените тенденции и заключения Христов умело използва в третата глава, където се разглеждат ключовите институционални реформи и тяхното въздействие върху селските райони. Акцентите са на ролята на ОСП и политическите инструменти за подкрепа; на екологичните изисквания за периода 2023-2027 г.; на дигитализацията и модернизацията на аграрния сектор. На тази основа са изведени стратегии за балансирано регионално развитие и са предложени интегрирани подходи за съчетаване на аграрната политика и политиката за местното икономическо развитие.

Цитиране и реферирание на научната продукция.

Преобладаващата част от публикациите на кандидата са индексирани и реферирани в авторитетни световноизвестни бази данни с научна информация,

което е предпоставка за разпространението им сред изследователи от различни страни.

В документите по процедурата за избор за академичната длъжност „доцент“ е предоставена е информация за 5 броя цитирания.

Участие в научни проекти.

Кандидатът работи успешно по разнообразни научни, образователни и практико-приложни проекти. В документацията по конкурса е представена информация за участие в три международни проекта и два национални научни проекта.

5. Забележки и препоръки.

Препоръките ми към бъдещата дейност на кандидата са:

- ✓ да продължи активната си научно-изследователска и публикационна дейност;
- ✓ да оползотвори резултатите от богатата си научно-изследователска дейност в преподавателската чрез включването им в учебни материали, учебници и помагала.

6. Заключение.

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидата считам, че реализираните резултати, публикациите в престижни издания, научните и приложни приноси и цитати отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по Икономика при Аграрен университет – Пловдив да избере Крум Христов Христов за „доцент“ по научната специалност Икономика и управление (селско стопанство).

Дата: 23.02.2026 г.

ИЗГОТВИЛ

СТАНОВИЩЕТО:.....

(проф. д.ик.н. Юлия Дойчинова)